

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 67/04-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. marca 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. F. M., bytom M., ktorou namieta porušenie jeho práv podľa čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 184/01 postupom Carion Slovakia, a. s., Banská Bystrica, v súvislosti s odcudzením jeho osobného motorového vozidla ŠKODA OCTAVIA LX a postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine vo veci jeho oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin z 24. novembra 2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Františka Majora o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Odôvodnenie :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. decembra 2003 doručená sťažnosť Ing. F. M., bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia jeho práv podľa čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 184/01 postupom Carion Slovakia, a. s., Banská Bystrica (ďalej len „Carion, a. s.“) v súvislosti s odcudzením jeho osobného motorového vozidla ŠKODA OCTAVIA LX a postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine (ďalej len „ORPZ“) vo veci jeho oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, z 24. novembra 2003.

Sťažovateľ vidí porušenie svojich označených práv v tom, že „... 25. novembra 2003 som dal podnet na Carion Slovakia, a. s. Partizánska cesta 3, 974 01 Banská Bystrica pre trestný čin krádeže môjho auta ŠKODA OCTAVIA na Okresný súd v Martine, ktorý vo veci 11 C 184/01 nerozhodol v stanovenej lehote podľa § 49 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní“.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že pracovníci firmy MARTIN PAUMER – MP odcudzili na základe zmluvy s Carion, a. s., jeho uvedené motorové vozidlo, čím sa dopustili spáchania viacerých trestných činov. Zmieňuje sa tiež o tom, že Carion, a. s., podala proti nemu na okresnom súde žalobu o zaplatenie finančnej čiastky a tento spor sa vedie pod sp. zn. 11 C 184/01. Poukazuje na to, že svojím správaním nezapríčinil vznik uvedeného sporu, ale tento bol podľa neho vyvolaný nesprávnym postupom Carion, a. s., pri účtovaní splátok za jeho osobný automobil, a tým, že dodatočne jednostranne zmenila podmienky s ním uzavretej zmluvy. Sťažovateľ tvrdí, že bol postupom Carion, a. s., poškodený a výška škody predstavuje 21 384,40 Sk. Na túto skutočnosť upozornil okrem Carion, a. s.,

aj okresný súd, avšak žiadne stanovisko k veci nedostal. Dňa 24. novembra 2003 dala Carion, a. s., prostredníctvom firmy MARTIN PAUMER – MP násilne odobrať vozidlo sťažovateľa, a keďže pri tomto zákroku došlo k jeho poškodeniu, domáha sa, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým ju zaviazhe uhradiť mu sumu, ktorú jej dosiaľ zaplatil spolu s cenou dodatočne namontovaných doplnkov.

Na výzvu ústavného súdu zo 14. januára 2004 sťažovateľ podaním z 30. januára 2004 doplnil svoju sťažnosť a uviedol, že ňou namieta porušenie dohovoru, a to čl. 17 - Zákaz zneužitia práv a čl. 1 dodatkového protokolu – Ochrana majetku. Tvrdí, že v konaní pred všeobecným súdom vyčerpal všetky opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytol a súčasne požiadal, aby mu ústavný súd ustanovil vzhľadom na jeho pomery v konaní pred ním právneho zástupcu.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol tak, že zaviazhe Carion, a. s., zaplatiť mu sumu 504 197 Sk, ktorá pozostáva zo zaplatenej čiastky za osobný automobil ŠKODA OCTAVIA, ako aj hodnoty autorádia a ťažného zariadenia, oproti vydaniu kľúčov a dokladov od vozidla.

Ústavný súd si vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 11 C 184/01, z ktorého zistil, že pod touto spisovou značkou sa vedie konanie, v ktorom sa Carion, a. s., na základe žaloby doručenej okresnému súdu 13. júna 2001 domáha proti sťažovateľovi zaplataenia sumy 67 373 Sk s príslušenstvom. V spise sa nachádza „*trestné oznámenie*“ sťažovateľa týkajúce sa odcudzenia jeho vozidla doručené okresnému súdu 26. novembra 2003. Ostatným úkonom ku dňu predloženia spisu ústavnému súdu, t. j. k 29. januáru 2004, bol pokyn zákonnej sudkyne z 22. januára 2004 na predvolanie účastníkov a ich právnych zástupcov na pojednávanie nariadené na 2. marec 2004. Zo spisu nevyplýva, že by bol sťažovateľ (ako žalovaný) uplatnil za konania svoje práva proti Carion, a. s., (ako žalobkyni) vzájomným návrhom [§ 97 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)].

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Bližšie náležitosti sťažností a podmienky konania o nich sú upravené v ustanoveniach § 20 ods. 1 a 2 a § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Nesplnenie niektorej zo všeobecných alebo osobitných podmienok konania o sťažnostiach je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí a skúmal, či neexistujú aj iné dôvody na jej odmietnutie uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, čo platí bezvýhradne v konaní o sťažnostiach podľa § 49 a nasl.

citovaného zákona. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia (petit), ktorého sa sťažovateľ domáha.

V okolnostiach prípadu sa sťažovateľ podľa petitu sťažnosti domáha takého rozhodnutia (vrátenia zaplatených splátok za motorové vozidlo), na ktoré ústavný súd nie je oprávnený. V tomto prípade ide o právny vzťah medzi dvoma subjektami súkromného práva, ktorého obsah je zásadne chránený v rámci právomoci všeobecného súdnictva.

Ústava rozdeľuje súdnu právomoc medzi všeobecné súdy (čl. 142 ods. 1 ústavy) a ústavný súd (čl. 125 až 129 ústavy), a tým zároveň rozdeľuje súdnu ochranu medzi tieto systémy súdnej moci (čl. 46 ústavy). Práva na súdnu ochranu sa možno domáhať len v medziach, za podmienok, v rozsahu a spôsobom ustanoveným v zákone na jeho vykonanie (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy) a iba na tom súdnom orgáne, ktorému vec podľa procesných zákonov na jej vykonanie patrí do právomoci. Podľa § 7 ods. 1 OSP v občianskom súdom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov.

Pri uplatňovaní práva na súdnu ochranu nemožno si voľne vyberať nielen medzi všeobecnými súdmi, ktorých vecnú a miestnu príslušnosť ustanovuje Občiansky súdny poriadok, s čím súvisí aj právo na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 ústavy), ale ani medzi ústavným súdom a všeobecnými súdmi.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v danom prípade požaduje, aby ústavný súd nahradil právomoc všeobecného súdu právomocou ústavného súdu. Samostatné a rovnocenné postavenie každého z uvedených systémov súdnej moci však nepripúšťa, aby orgány jedného systému nahradzovali rozhodovaciu právomoc orgánov druhého systému vo veciach, ktoré ústava a zákony na jej vykonanie zverujú do ich právomoci. Akýkoľvek zásah, resp. vstup orgánov jedného systému do rozhodovacej právomoci orgánov druhého súdneho systému by preto znamenal porušenie tých ustanovení ústavy, ktoré ju upravujú.

Do právomoci ústavného súdu nepatrí rozhodovať v merite veci o vrátení sťažovateľom požadovanej sumy, ktorú zaplatil firme Carion, a. s., za označený osobný automobil. Takýto návrh sťažovateľa ide nad rámec právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na to ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľ sa mohol a musel obrátiť so žiadosťou o súdnu ochranu proti subjektu súkromného práva, ktorým označená spoločnosť nesporne je, na všeobecný súd. Ochranu pred konaním takého subjektu (za splnenia zákonných podmienok) poskytujú zásadne všeobecné sudy v rámci ich právomoci. Právomoc všeobecných súdov v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu.

Pokiaľ sťažovateľ namieta, že jeho práva boli porušené aj postupom ORPZ, ktoré nereagovalo na jeho „trestné oznámenie“ z 24. novembra 2003, ústavný súd poznamenáva, že súčasťou žiadneho zo sťažovateľom označených práv nie je povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin, a začať na základe ním podaného „trestného oznámenia“ trestné stíhanie. Potvrďuje to aj judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej „Právo fyzickej osoby na začatie trestného konania... na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd“ (I. ÚS 76/03, II. ÚS 211/03, II. ÚS 25/04).

Rovnako tak ani z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného stíhania. Aj keď podľa § 2 ods. 3 Trestného poriadku je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky pre začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených jeho preverením), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov).

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Odmietnutím celej sťažnosti v rámci predbežného prerokovania podľa § 25 zákona o ústavnom súde sa stala bezpredmetnou sťažovateľova žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu. Preto sa ňou ústavný súd nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2004